

Faculty Name : Humanities

Two Years Regular Post Graduate Program

SEM - I

Major (Mandatory)	Credit	Elective	Credit	Research Methodology	Credit	Total Credit
१. साहित्यशास्त्र	(4x3) 12	१. नवे वाङ्मय प्रवाह — दलित साहित्य	4	1	4	20
२. वाङ्मय प्रकार — कविता — प्राचीन व मध्यपुगीन कविता		२. आत्मचरित्र				
३. वाङ्मय प्रकार — नाटक		३. मराठी वैचारिक साहित्य भाग — १				
		४. लोकसाहित्य भाग — १				
		५. प्राचीन मराठी गद्य				
Note:- Student shall select any one from above group						

SEM - II

Major (Mandatory)	Credit	Elective	Credit	On Job Training/Field Project (OJT/FP)	Credit	Total Credit
१. भाषाविज्ञान	(4x3) 12	१. नवे वाङ्मय प्रवाह — स्त्रीवादी साहित्य	4	1	4	20
२. वाङ्मय प्रकार — कविता — अर्वाचीन मराठी कविता		२. आत्मकथन				
३. वाङ्मय प्रकार — कादंबरी		३. मराठी वैचारिक साहित्य भाग — २				
		४. लोकसाहित्य भाग — २				
		५. अर्वाचीन मराठी ललित गद्य				
Note:- Student shall select any one from above group						

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (NEP2020)

मानव्य विद्याशाखा

विषय — मराठी

Examination Scheme - SEMESTER I & II

NEP 2020 Semester Pattern Scheme for Examination for M. A. in Marathi							
M. A. Part – I Semester I & II Major (DSC) and Minor							
					Examination	Internal Assessment	Total Marks
Paper Code	Major (मुख्य विषय) Mandatory (अनिवार्य)	Sem.	Credits		Marks	Marks	
S1MAMLC01	१. साहित्यशास्त्र	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLC02	२. वाङ्मय प्रकार — कविता — प्राचीन व मध्यपुगीन कविता	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLC03	३. वाङ्मय प्रकार — नाटक	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
Elective (Any One) (वैकल्पिक)							
S1MAMLE01	४. नवे वाङ्मय प्रवाह — दलित साहित्य	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLE02	४. आत्मचरित्र	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLE03	४. मराठी वैचारिक साहित्य भाग — १	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLE04	४. लोकसाहित्य भाग — १	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLE05	४. प्राचीन मराठी गद्य	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S1MAMLC04	५. संशोधनशास्त्र Mandatory (अनिवार्य)	I	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
Total			20		400	100	500

Satekar

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (NEP2020)

मानव्य विद्याशाखा

विषय – मराठी

Examination Scheme - SEMESTER I & II

NEP 2020 Semester Pattern Scheme for Examination for M. A. in Marathi

M. A. Part – I Semester I & II Major (DSC) and Minor

Paper Code	Major (मुख्य विषय) Mandatory (अनिवार्य)	Sem.	Credits	Examination		Internal Assessment	Total Marks
				Marks	Marks	Marks	
S2MAMLC01	१. भाषाविज्ञान	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLC02	२. वाङ्मय प्रकार – कविता – अर्वाचीन मराठी कविता	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLC03	३. वाङ्मय प्रकार – कादंबरी	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
Elective (Any One) (वैकल्पिक)							
S2MAMLE01	४. नवे वाङ्मय प्रवाह – स्त्रीवादी साहित्य	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLE02	४. आत्मकथन	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLE03	४. मराठी वैचारिक साहित्य भाग – २	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLE04	४. लोकसाहित्य भाग – २	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLE05	४. अर्वाचीन मराठी ललित गद्य	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
S2MAMLC04	५. प्रशिक्षण कार्य किंवा क्षेत्र – प्रकल्प Mandatory (अनिवार्य)	II	04	Full Marks	80	20	100
				Min. Passing Marks	32	08	40
Total			20		400	100	500

Satekwar

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

एम. ए. मराठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Core Paper - 1 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - १

Paper Code : S1MAMLC01 - साहित्यशास्त्र

घटक क्रमांक एक

- साहित्यशास्त्राचे स्वरूप
- साहित्यशास्त्र म्हणजे काय?
- साहित्य म्हणजे काय?
- साहित्याचे प्रयोजन
- साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया
- साहित्याची आस्वादप्रक्रिया

घटक क्रमांक दोन

- पाश्चात्य साहित्यशास्त्राचे स्वरूप
- अनुकृतीचा सिद्धांत
- कॅथार्सिस
- शैलीविज्ञान
- फ्राईडची मानसशास्त्रीय समीक्षा
- इमॅन्युअल कांट यांची सौंदर्यशास्त्रीय समीक्षा
- मार्क्सवादी समीक्षा

घटक क्रमांक तीन

- भारतीय साहित्यशास्त्र : रससंकल्पना आणि सिद्धांत
- रसविचार, रसांची संख्या, रसनिष्पत्ती, रसविघ्ने
- आनंदवर्धनाचा ध्वनीविचार (ध्वनी काव्याचा आत्मा)
- वामनाचा रीतीविचार (रीतीरात्मा काव्यस्यः)
- मराठीचे साहित्यशास्त्र

घटक क्रमांक चार

- अर्वाचीन साहित्य समीक्षा
- मर्देंकरांचा सौंदर्यविचार, लयतत्त्व आणि वाङ्मयीन महात्मता
- मुक्तिबोधांचा माणुपतेचा सिद्धांत

- द. ग. गोडसे यांचा पोतविचार
- देशीवाद
- आंबेडवादी समीक्षा
- स्त्रीवादी समीक्षा
- समाजशास्त्रीय समीक्षा
- जीवनवादी समीक्षा

संदर्भग्रंथ —

१. ऑरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र	— गो. वि. करंदीकर
२. सौंदर्यमीमांसा	— रा. भा. पाटणकर
३. नवे साहित्यशास्त्र	— यशवंत मनोहर
४. सौंदर्य आणि साहित्य	— बा. सी. मढेंकर
५. मराठीचे साहित्यशास्त्र	— मा. गो. देशमुख
६. परंपरा आणि नवता	— गो. वि. करंदीकर
७. सृष्टी, सौंदर्य आणि साहित्यमूल्ये	— शरच्चंद्र मुक्तिबोध
८. देशीवाद	— अशोक बाबर
९. मढेंकरांची सौंदर्यमीमांसा	— प्रभाकर पाध्ये
१०. साहित्यशास्त्र: स्वरूप आणि समस्या	— वसंत पाटणकर
११. मढेंकरांचे सौंदर्यशास्त्र: पुनःस्थापना	— द. भि. कुळकर्णी
१२. भारतीय साहित्यशास्त्र	— ग. त्र्यं. देशपांडे
१३. काव्यशास्त्रप्रदीप	— स. रा. गाडगीळ
१४. सौंदर्यानुभव	— प्रभाकर पाध्ये
१५. मुक्तीबोधांचे साहित्य	— वसंत पाटणकर

Satekar

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Core Paper - 2 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - २

Paper Code : S1MAMLC02 - वाङ्मय प्रकार : कविता - प्राचीन व मध्ययुगीन मराठी कविता

घटक क्रमांक एक

- प्राचीन व मध्ययुगीन मराठी कवितेचे स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन

- प्राचीन व मध्ययुगीन मराठी कवितेचा रचनाप्रकार
- अभंग, ओवी व श्लोक स्वरूप व वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- ज्ञानेश्वरी : अध्याय पहिला (महाराष्ट्र शासन प्रकाशित राजवाडे प्रत)
- संत जनाबाई व महदंबेचे धवळे : संपादक - सुहासिनी इल्लेकर

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- नलदमयंती स्वयंवर : रघुनाथ पंडित, संपादक - अ. का. प्रियोळकर
- खिस्ताचे यातनागीत : संपादक - वि. बा. प्रभुदेसाई

संदर्भग्रंथ -

१. महाराष्ट्र सारस्वत खंड - १ व २ - वि. ल. भावे, सुधारित आवृत्ती शं. गो. तुळपुळे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड - १ ते ७ - अ. ना. देशपांडे
३. महाराष्ट्रातील पाच संप्रदाय - प. रा. मोकाशी
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह. श्री. शेणोलीकर
५. मराठी कविता : जुनी आणि नवी - वा. ल. कुळकर्णी
६. संत, पंत व तंत - श्री. म. माटे
७. प्राचीन मराठी कवीपंचक - द. सी. पंगू
८. मध्ययुगीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार - श्री. रं. कुळकर्णी
९. प्राचीन मराठीची नवधारा - रा. चिं. ढेरे
१०. मराठी आख्यान कविता - गं. ब. ग्रामोपाध्ये
११. पाच भक्तिसंप्रदाय - र. रा. गोसावी

Satishwar

१२. महदंबेचे धवळे : संपादक	— मदन कुलकर्णी
१३. खिस्ती मराठी वाङ्मय	— गंगाधर मोरजे
१४. महाकाव्य : स्वरूप व समीक्षा	— द. भि. कुलकर्णी
१५. दृष्टीपथ	— श्याम मोहरकर
१६. आनंदाचा डोह	— रा. ग. जाधव

Satchwar

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र पहिले (NEP) 2020

Core Paper - 3 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - ३

Paper Code : S1MAMLC03 - वाङ्मयप्रकार - नाटक

घटक क्रमांक एक

- नाटक : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये
- नाट्यवाङ्मयाचे प्रमुख प्रकार
- नाटकातील सुखात्मिका व शोकात्मिका
- नाटक या वाङ्मयप्रकाराचे घटक

घटक क्रमांक दोने - अभ्यासग्रंथ

- एकच प्याला - राम गणेश गडकरी
- टिळक आणि आगरकर - विश्राम बेडेकर

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- वीज म्हणाली धरतीला - वि. वा. शिरवाडकर
- वादळ माणसाळतंय - वसंत कानेटकर

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- आत्महत्या - सदानंद बोरकर
- मावा नाटे माटे सरकार - श्रीपाद प्रभाकर जोशी

संदर्भग्रंथ -

१. नाटक : एक चिंतन - वसंत कानेटकर
२. नाट्यस्वगत : स्वरूप आणि समीक्षा - शकुंतला खोत
३. प्रयोगक्षम मराठी नाटके - संपा. मु.श्री. कानडे
४. मराठी नाटक आणि रंगभूमी : पहिले शतक १८४३-१९४३ - वि. भा. देशपांडे
५. मराठी नाट्यलेखनतंत्राची वाटचाल - अरविंद कुळकर्णी
६. नाट्यसमीक्षेचा विकास - चंद्रकांत धांडे
७. मराठीचे नाट्यतंत्र - मो. द. ब्रम्हे
८. शोकनाट्याचे साहित्यरूप - डॉ. स.दा. कन्हाडे
९. शोकांतिकेचा उदय - विलास खोले

१०. सुखात्मिकेचे स्वरूप — गौकाकर व दुंडगेकर
११. मराठी नाट्यपद : स्वरूप आणि समीक्षा — अ. द. वेलणकर
१२. कानेटकरांची नाट्यसुष्टी — राजन जयस्वाल
१३. नाट्यदर्शन — सुनिल सुभेदार
१४. झाडीपट्टी रंगभूमीचे प्रकाशरंग — संपा. नरेन्द्र आरेकर
१५. समकालीन मराठी रंगभूमी — संपा. राजेन्द्र नाईकवाडे, राजन जयस्वाल
१६. नव्वदोत्तर झाडीपट्टी रंगभूमी : चिंतन आणि चिकित्सा प्रा. डॉ. शेखर डोंगरे गौरवग्रंथ — संपा. प्राचार्य डॉ. श्याम मोहरकर,
— प्रा. डॉ. राजकुमार मुसणे
— प्रा. डॉ. जनबंधू मेश्राम
— प्रा. डॉ. धनराज खानोरकर
१७. झाडीपट्टी रंगभूमीची शतकोत्तर वाटचाल — डॉ. श्याम मोहरकर
१८. झाडीरंग (स्मरणिका) चौथे झाडीपट्टी नाट्य संमेलन २०२२ — मुख्य. संपा. प्रा. डॉ. धनराज खानोरकर

Satekwar

शैक्षणिक सत्र : २०२३ – २०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग – १ सत्र – पहिले (NEP) 2020

Elective Paper – 1 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका – १

Paper Code : S1MAMLE01 – नवे वाङ्मयप्रवाह : दलित साहित्य

घटक क्रमांक एक

- दलित साहित्य : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये
- दलित साहित्याची सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी

घटक क्रमांक दोन – अभ्यासग्रंथ

- विद्रोही कविता – संपादक : केशव मेश्राम

घटक क्रमांक तीन – अभ्यासग्रंथ

- पुरोगामी (कादंबरी) – राकेश वानखेडे
- निळ्या डोळ्यांची मुलगी (कादंबरी) – शिल्पा कांबळे

घटक क्रमांक चार – अभ्यासग्रंथ

- वाटा-पळवाटा (नाटक) – दत्ता भगत
- किरवंत (नाटक) – प्रेमानंद गज्वी

संदर्भग्रंथ –

१. दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह – भालचंद्र फडके
२. दलित साहित्य : सिध्दांत आणि स्वरूप – यशवंत मनोहर
३. दलित साहित्य : आजचे क्रांतीविज्ञान – भालचंद्र फडके
४. दलित कविता – म. सु. पाटील
५. निळी पहाट – रा. ग. जाधव
६. दलितांची आत्मकथने – वासुदेव मुलाटे
७. दलित रंगभूमी – भालचंद्र फडके
८. दलित कथा : उद्गम आणि विकास – प्रकाश खरात
९. दलित साहित्य : उद्गम आणि विकास – योगेन्द्र मेश्राम
१०. आंबेडकरवादी मराठी साहित्य – यशवंत मनोहर
११. साहित्य : ग्रामीण आणि दलित – संपा. नंदापूरे, निघोट, वाटाणे, लांबट
१२. दलित साहित्याचे वैचारिक अधिष्ठान – विद्याधर बन्सोड
१३. बॅरिस्टर राजाभाऊ खाब्रागडे : आंबेडकरी चळवळ आणि विचार – प्रा. डॉ. इसादास भडके

*Satekwar*⁷

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढें

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Elective Paper - 2 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - २

Paper Code : S1MAMLE02 - वाङ्मयप्रकार : आत्मचरित्र

घटक क्रमांक एक

- आत्मचरित्र : एक वाङ्मय प्रकार - संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- भुरा - शरद बाविस्कर
- आपुला चि वाद आपुणासी - चद्रकांत वानखडे

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- मी वनवासी - सिंधूताई सपकाळ
- सांगत्ये ऐका - हंसा वाडकर

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- बॅरिस्टरचं कार्ट - हिंमतराव बावस्कर
- प्रकाशवाटा - प्रकाश आमटे

संदर्भग्रंथ -

१. चरित्र-आत्मचरित्र - सदा कन्हाडे
२. मराठीतील स्त्री आत्मचरित्र - श्रुती वडगबाळकर
३. आंबेडकरी स्वकथने - अनिल सूर्या
४. आमचा बाप आणि आम्ही - संपा. शैलेश त्रिभुवन
५. चरित्र - आत्मचरित्र - अ. म. जोशी
६. स्त्री आत्मकथन - संपा. चंद्रकुमार नलगे
७. चरित्र-आत्मचरित्र - जान्हवी संत
८. आत्मचरित्र मीमांसा - आनंद यादव
९. दलित स्त्री आत्मकथने - श्यामल गरूड
१०. आंबेडकरवादी मराठी साहित्य - मनोहर यशवंत
११. साहित्यस्वाद - त्रिभुवन शैलेश,
१२. ललित २०१३ चरित्र आत्मचरित्र विशेषांक

Satekwar 8

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Elective Paper - 3 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ३

Paper Code: S1MAMLE03 - मराठी वैचारिक साहित्य भाग - १

घटक क्रमांक एक

- मराठी वैचारिक साहित्य : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- लोकहितवादींचे शतपत्रे - संपा. पु. ग. सहस्त्रबुद्धे (लेख क्र. १ ते १०)
- प्रबोधनाचा पूर्वरंग : संपा. ल. रा. नसिराबादकर (प्रकरण, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८)

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- लोकमान्य टिळक यांचे निवडक निबंध : संपादक - राम शेवाळकर (लेख क्र. १, ३, ५, ९, १०, ११, १२, १३)
- आगरकर लेखसंग्रह : संपादक - ग. प्र. प्रधान (विभाग २ व ३)

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- स्त्री-पुरुष तुलना : संपा. - विलास खोले
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे बहिष्कृत भारतातील अग्रलेख : संपा. - रत्नाकर गणवीर (लेख क्र. १३ ते १९)

संदर्भग्रंथ -

१. निबंध : शास्त्र व कला - प्र. न. जोशी
२. महात्मा फुले : शोधाच्या नव्या दिशा - संपादक : हरी नरके
३. महात्मा फुले : समग्र वाङ्मय - संपादक - य. दी. फडके
४. महात्मा फुले : व्यक्तित्व आणि विचार - गं. बा. सरदार
५. मराठी निबंध - लघुनिबंध : स्वरूप व विवेचन - वि. पां. देउळगावकर/ चंद्रकांत देउळगावकर
६. आधुनिक मराठी गद्याचा पायाभूत अभ्यास - संपा. वासुदेव मुलाटे व इतर
७. प्रदक्षिणा : खंड - १ व २ संपादक - अनिरुद्ध कुळकर्णी
८. आगरकरांचा सामाजिक तत्वविचार - गं. बा. सरदार
९. आगरकर - य. दी. फडके
१०. सुर्यबिंबाचा शोध - संपा. विलास खोले
११. डॉ. आंबेडकरांचे समाजचिंतन - भालचंद्र फडके

Satish

१२. फुले-आंबेडकर : शोध आणि बोध - भालचंद्र फडके
१३. पत्रकार डॉ. आंबेडकर - गंगाधर पानतावणे
१४. टिळक विचार - भा. कृ. केळकर
१५. लोकमान्य टिळक - ग. प्र. प्रधान
१६. कर्मयोगी लोकमान्य - सदानंद मोरे
१७. वैचारिक निबंधाची परिक्रमा - विजया गेडाम
१८. बहिष्कृत भारतातील विचारविश्व - विजया गेडाम
१९. वेध : एका युगसाक्षी प्रतिभेचा (डॉ. यशवंत मनोहर गौरवग्रंथ) - अनमोल शेंडे

Satish

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Elective Paper - 4 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ४

Paper Code : S1MAMLE04 - लोकसाहित्य भाग - १

घटक क्रमांक एक

- लोकसाहित्य : संकल्पना, स्वरूप, उगम, परंपरा आणि वैशिष्ट्ये
- लोकसाहित्याचे प्रयोजन
- लोकसाहित्य आणि संतसाहित्य
- लोकसाहित्य आणि ललितसाहित्य : तुलना
- लोकसाहित्य आणि मानववंशशास्त्र
- लोकसाहित्य आणि मानसशास्त्र
- लोकसाहित्य आणि समाजशास्त्र
- लोकसाहित्य आणि भाषाशास्त्र

घटक क्रमांक दोन

- मौखिक व लिखित लोकसाहित्य
- लोककथा : संकल्पना, प्रेरणा, स्वरूप व उत्पत्तीसंबंधी विचार
- लोककथांचे वर्गीकरण, प्रकार व मौखिक परंपरा
- लोककथा : परंपरा व परिवर्तन
- लोकगीते : संकल्पना, स्वरूप, प्रेरणा, वर्गीकरण व मौखिक परंपरा
- लोकगीते आणि बोलीभाषा
- लोकगीतांची रचना व परंपरा
- लोकगीतांचे विशेष आणि वाङ्मयीन मूल्ये
- लोकगीते व संतकवींची कविता (ओवी, अभंग, भारूड, गवळणी)

घटक क्रमांक तीन

- लोकसाहित्यातून आविष्कृत झालेले लोकजीवन
- लोकसाहित्यातून आविष्कृत झालेले समाजजीवन
- लोकसाहित्यातून व्यक्त होणारे स्त्रीजीवन
- लोकसाहित्य आणि लोकजीवन
- लोकसाहित्यातून घडणारे लोकसंस्कृतीचे दर्शन

घटक क्रमांक चार

- लोकसाहित्यातील आस्वाद्यता

Satekwar

- लोकसाहित्यातील भाषा, प्रतिमा आणि संकेत
- लोकसमजुतीचे वर्गीकरण
- लोकसाहित्याची मूलतत्त्वे
- लोकसाहित्याची व्यापकता व सर्वसमावेशकता

संदर्भग्रंथ —

१. लोकसाहित्याचे स्वरूप	— प्रभाकर मांडे
२. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	— सरोजिनी बाबर
३. मराठी लोककथा: स्वरूपमीमांसा	— वैदेही कोळेकर
४. लोकसाहित्याची रूपरेषा	— दुर्गा भागवत
५. लोकप्रतिभा आणि लोकतत्त्वे	— मधुकर वाकोडे
६. लोकसाहित्य : शोध आणि समीक्षा	— रा. चिं. ढेरे
७. लोकसाहित्य : भाषा आणि संस्कृती	— सरोजिनी बाबर
८. लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र	— गंगाधर मोरजे
९. लोकसाहित्य: बदलते संदर्भ, बदलती रूपे	— गंगाधर मोरजे
१०. लोकवाङ्मयशास्त्र	— गंगाधर मोरजे.
११. लोक साहित्यसंशोधन पद्धती	— अनिल सहस्त्रबुद्धे
१२. लोकसाहित्य दीप	— शरयु तायवाडे, राजेन्द्र वाटाणे
१३. लोकरंगभूमी	— प्रभाकर मांडे
१४. खडी गंमत : विदर्भाचे लोकलेणे	— डॉ. हरिश्चंद्र बोरकर
१५. मराठीचे लोकनाट्य : तमाशा, कला आणि साहित्य	— डॉ. नामदेव व्हटकर
१६. शब्दयोगी डॉ. हरिश्चंद्र बोरकर समग्र साहित्य दर्शन	— नरेंद्र आरेकर

Satish

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Elective Paper - 5 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ५

Paper Code : S1MAMLE05 - प्राचीन मराठी गद्य

घटक क्रमांक एक

- मराठी गद्य : संकल्पना, उगम, स्वरूप, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- गोविंदप्रभुचरित्र : संपादक - वि. भि. कोलते

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- लीळाचरित्र एकांक : संपादक - मदन कुलकर्णी
- दृष्टांतपाठ : संपादक - वि. भि. कोलते

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- सभासदाची बखर : संपादक - र. वि. हेरवाडकर
- आज्ञापत्र : संपादक - विलास खोले

संदर्भग्रंथ -

१. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा व परंपरा - श्री. रं. कुलकर्णी
२. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय - शं. गो. तुळपुळे
३. महानुभावीय मराठी वाङ्मय - य. खु. देशपांडे
४. महानुभाव साहित्य : शोधसंचार - अविनाश आवलगावकर
५. प्राचीन मराठीतील चरित्रलेखन - वसंत बोरगावकर
६. मराठी वाङ्मयकोश (आरंभापासून १९२०पर्यंत) - संपा. वसंत आबाजी डहाके व इतर
७. मराठी बखर वाङ्मय - र. वि. हेरवाडकर
८. बखर वाङ्मय : उद्गम आणि विकास - बापुजी सकपाळ
९. मराठी बखर गद्य - गं. ब. ग्रामोपाध्ये
१०. महानुभावांची अक्षरलेणी : संपादक - राजेन्द्र वाटाणे

Satekwar

एम. ए. मराठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

शैक्षणिक सत्र : २०२३ - २०२४

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Core Paper - 1 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - १

Paper Code : S2MAMLC01 - भाषाविज्ञान

घटक क्रमांक एक

- भाषाविज्ञान : संकल्पना, मानवी भाषेचे स्वरूप, लक्षणे आणि वैशिष्ट्ये
- मराठी भाषेचा उत्पत्तीकाल ठरविण्याची साधने
- मराठी भाषेची पूर्वपीठिका
- मराठीच्या भाषाशास्त्रीय अभ्यासाचा इतिहास

घटक क्रमांक दोन

- स्वनिमविन्यास : स्वन, स्वनिम, स्वनांतर, मराठीचा स्वनिमविचार
- पदिमविन्यास : पद, पदिम, पदांतर, पदिमविन्यासाची प्रक्रिया

घटक क्रमांक तीन

- मराठीचा ध्वनीविचार
- मराठीचा अर्थविचार
- मराठीचे कालिक भेद
- मराठीचे प्रादेशीक भेद

घटक क्रमांक चार

- भाषाभ्यासाच्या पद्धती
- ऐतिहासिक पद्धती
- वर्णनात्मक पद्धती
- तौलनिक पद्धती
- मराठीच्या प्रमाणभाषा व बोली भाषा

संदर्भग्रंथ -

१. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन	- मिलिंद मालशे
२. भाषा, इतिहास व भूगोल	- ना. गो. कालेलकर
३. भाषा आणि भाषाशास्त्र	- श्री. न. गजेंद्रगडकर
४. भाषाविज्ञान परिचय	- स. गं. मालशे, द. दि. पुडे, अंजली सोमण

Satekar

५. आधुनिक भाषाविज्ञान (संरचनावादी, सामान्य आणि सामाजिक) — कल्याण काळे, अंजली सोमण
६. भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक — संपा. मालशे, इनामदार, सोमण
७. मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास — कृ. पां. कुलकर्णी
८. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान — महेंद्र कदम
९. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा — अनिल गवळी
१०. भाषा आणि संस्कृती — ना. गो. कालेलकर
११. झाडीबोली — हरिश्चंद्र बोरकर
१२. नागपूरी बोली — वसंतकृष्ण वन्हाडपांडे
१३. चिंतनाचा समुद्र — केशव देशमुख
१४. भाषाचिंतन — केशव देशमुख

Satish

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Core Paper - 2 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - २

Paper Code : S2MAMLC02 - वाङ्मय प्रकार : कविता - अर्वाचीन मराठी कविता

घटक क्रमांक एक

- अर्वाचीन मराठी कवितेची संकल्पना, प्रेरणा, उगम, स्वरूप, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- हरपले श्रेय (केशवसुतांची निवडक कविता) - संपादक - रा. श्री. जोग
- मर्ढेकरांची कविता - बा. सी. मर्ढेकर

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- सनद - नारायण सुर्वे
- आणि शेवटी काय झाले? - लोकनाथ यशवंत

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- टिळा - केशव सखाराम देशमुख
- रान जखमांचे गोंदण - कुसूम अलाम

संदर्भग्रंथ -

१. कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा	- वसंत पाटणकर
२. मराठी कविता : स्वरूप आणि विवेचन	- निशिकांत ठकार
३. मराठी कविता आणि आधुनिकता	- यशवंत मनोहर
४. अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन	- अक्षयकुमार काळे
५. कविता आणि प्रतिमा	- सुधीर रसाळ
६. रसग्रहण : कला आणि स्वरूप	- गो. म. कुलकर्णी
७. मराठी काव्याचे मानदंड भाग - १ व २	- स. रा. गाडगीळ
८. कवितेविषयी	- वसंत आबाजी डहाके
९. केशवसुत समीक्षा	- संपा. नाडकर्णी / कामत व इतर
१०. निवडक मराठी समीक्षा	- गो. मा. पवार / म. द. हातकणंगलेकर
११. स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता	- सुषमा करोगल

Satish

१२. मर्हेकरांची कविता : एक अभ्यास — धों. वि. देशपांडे
१३. मर्हेकरांची कविता : आकलन, आस्वाद आणि चिकित्सा — अक्षयकुमार काळे
१४. मर्हेकरांची कविता : स्वरूप आणि संदर्भ खंड — १ व २ — विजया राजाध्यक्ष
१५. दलित साहित्य : एक अभ्यास — अर्जुन डांगळे
१६. दलित साहित्याचे निराळेपण — प्रभाकर मांडे
१७. दलित कविता — म. सु. पाटील
१८. दलित साहित्य : एक आकलन — बाळकृष्ण कवठेकर
१९. शतकातील आदिवासी कविता — विनायक तुमराम
२०. आदिवासी साहित्य : स्वरूप व समीक्षा — विनायक तुमराम
२१. यशवंत कविता लोकनाथची — संपा. मेघमाला मेश्राम

Satishwar

शैक्षणिक सत्र : २०२३ – २०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग – १ सत्र – दुसरे (NEP) 2020

Core Paper - 3 आवश्यक अभ्यासपत्रिका – ३

Paper Code: S2MAMLC03 – वाङ्मयप्रकार : कादंबरी

घटक क्रमांक एक

- कादंबरी : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन – अभ्यासग्रंथ

- अमृतवेल – वि. स. खांडेकर
- अस्वस्थ नायक – उत्तम कांबळे

घटक क्रमांक तीन – अभ्यासग्रंथ

- पाचोळा – रा. रं. बोराडे
- मुन्नी – अरूणा सबाणे

घटक क्रमांक चार – अभ्यासग्रंथ

- फेसाटी – नवनाथ गोरे
- टिश्यु पेपर – रमेश रावळकर

संदर्भग्रंथ –

१. धार आणि काठ	– नरहर कुरुंदकर
२. मराठी कादंबरी तंत्र आणि विकास	– बापट/गोडबोले
३. कादंबरी	– ल. ग. जोग
४. मराठी कादंबरीचे पहिले शतक	– कुसुमावती देशपांडे
५. मराठी कादंबरीची वाटचाल	– संपा. पंडित कुलकर्णी
६. ग्रामीण साहित्य : चिंतन आणि चर्चा	– वासुदेव मुलाटे
७. ग्रामीण साहित्य : प्रेरणा व योजना	– श्रीराम गुदेकर
८. ग्रामीण साहित्य आणि संस्कृती	– मोहन पाटील
९. मराठी ग्रामीण कादंबरी	– रविंद्र ठाकूर
१०. मराठी कादंबरी : नव्या दिशा	– किशोर सानप
११. सामाजिक कादंबरी : संकल्पना व स्वरूप	– गणेश चुदरी

Salekar

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र दुसरे (NEP) 2020

Elective Paper - 1 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - १

Paper Code : S2MAMLE01 - नवे वाङ्मय प्रवाह : स्त्रीवादी साहित्य

घटक क्रमांक एक

- स्त्रीवादी साहित्यप्रवाह : संकल्पना , स्वरूप, उगम, विकास व वैशिष्ट्ये
- स्त्रीवादी साहित्य : सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- विदेही (कथासंग्रह) - विजया राजाध्यक्ष
- असंही... (कथासंग्रह) - प्रिया तेंडूलकर

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- दुस्तर हा घाट (कादंबरी) - गौरी देशपांडे
- भूमी - आशा बगे

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- पुन्हा दीर्घकविता (कवितासंग्रह) - रजनी परुळेकर
- धुळीचा आवाज - कविता महाजन

संदर्भग्रंथ -

१. स्त्री साहित्याचा मागोवा : खंड १, २ व ३ - संपादित (भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय व साहित्यप्रेमी भगिनी मंडळ)
२. स्त्रीवादी समीक्षा : स्वरूप आणि उपयोजन - अश्विनी धोंगडे
३. १९६० नंतरची सामाजिक परिस्थिती व साहित्यातील नवे प्रवाह - आनंद यादव
४. आधुनिक मराठी कवयित्रीची कविता - रा. ग. जाधव
५. मराठी लेखिका : चिंता आणि चिंतन - भालचंद्र फडके
६. स्त्रीवाद - संपा. सुमती लांडे

Satish

शैक्षणिक सत्र : २०२२ – २०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग – १ सत्र – दुसरे (NEP) 2020

Elective Paper - 2 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका – २

Paper Code: S2MAMLE02 – वाङ्मयप्रकार : आत्मकथन

घटक क्रमांक एक

- आत्मकथन : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन – अभ्यासग्रंथ

- उपरा – लक्ष्मण माने
- कोल्हाट्याचं पोर – किशोर शांताबाई काळे

घटक क्रमांक तीन – अभ्यासग्रंथ

- बाप्तिस्मा ते धर्मांतर – इसादास भडके
- आकांत – बाबाराव मडावी

घटक क्रमांक चार – अभ्यासग्रंथ

- अंतःस्फोट – प्रा. कुमुद पावडे
- मरणकळा – जनाबाई गिन्हे

संदर्भग्रंथ –

१. आंबेडकरवाद : तत्त्वे आणि व्यवहार	– रावसाहेब कसबे
२. आंबेडकरवाद	– रावसाहेब कसबे
३. आठवणीचे पक्षी : एक चिकित्सक अभ्यास	– कमलाकर कांबळे
४. दलित स्वकथने : साहित्यरूप	– आरती कुलकर्णी
५. दलित आत्मकथने : चिंतन आणि चर्चा	– संपा. केदार रविंद्र, ढोले गोपाल
६. दलित आत्मकथने भाषिक समाज : भाषा आणि भाषाव्यवहार	– संपत गायकवाड
७. दलित स्त्री आत्मकथने	– श्यामल गरूड
८. प्रवर्धित	– संपा. डॉ. रंजित वानखेडे, डॉ. मेघमाला मुश्राम, डॉ. संजय लाटेलवार
९. दलित स्त्रीच्या दुःखाची कहाणी	– विलास जाधव
१०. बाप्तिस्मा ते धर्मांतर : एक मन्वंतर	– प्रा. संजय लाटेलवार
११. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि दलित आत्मकथने	– प्रा. डॉ. संजय लाटेलवार
१२. घराणं तमासगिराचं	– शशिकांत तासगावकर

Satelewar

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Elective Paper - 3 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ३

Paper Code : S2MAMLE03 - मराठी वैचारिक साहित्य भाग - २

घटक क्रमांक एक

- मराठी वैचारिक साहित्य : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ

- प्रबोधनकार ठाकरे - समग्र वाङ्मय खंड - १ (प्रकरण १३, १४, १५, १६, १७, १८, २१)
- सावरकरांचे निवडक निबंध - संपा. प्र. न. जोशी

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- प्रबोधनातील पाऊलखुणा - गं. बा. सरदार
- संघर्ष आणि शहानपण - नरेंद्र चपळगावकर

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- भारताचे क्रांती संविधान - यशवंत मनोहर
- आदिवासी अस्मितेचा शोध - माधव सरकुंडे

संदर्भग्रंथ -

१. निबंध : शास्त्र व कला	- प्र. न. जोशी
२. मराठी निबंध लघुनिबंध: स्वरूपविवेचन	- वि. पां. देउळगावकर व चंद्रकांत देउळगावकर
३. प्रदक्षिणा : खंड - १ व २ संपादक	- अनिरुद्ध कुलकर्णी
४. मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास	- आनंद यादव
५. अर्वाचीन मराठी गद्याची पूर्वपीठिका	- गं. बा. सरदार
६. आधुनिक मराठी गद्याचा पायाभूत अभ्यास	- संपा. वासुदेव मुलाटे व इतर
७. डॉ. आंबेडकरांचे समाजचिंतन	- भालचंद्र फडके
८. पत्रकार डॉ. आंबेडकर	- गंगाधर पानतावणे
९. गंगाधर बाळकृष्ण सरदार	- हे. वी. इनामदार
१०. मराठी वैचारिक निबंधाची परिक्रमा	- विजया गेडाम

Satekar

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Elective Paper - 4 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ४

Paper Code : S2MAMLE04 - लोकसाहित्य भाग - २

घटक क्रमांक एक

- मराठी लोकसाहित्य : परंपरा व स्वरूप
- लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची भारतीय परंपरा
- प्राचीन परंपरा व आधुनिक काळातील प्रयत्न
- मराठी लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची परंपरा
- लोकसाहित्य अभ्यासाच्या पद्धती : लोकतत्वीय अध्ययन पद्धती, आधिबंधात्मक अध्ययन पद्धती

घटक क्रमांक दोन

- लोकसाहित्याचे जागतिक अभ्यासक्षेत्र
- लोकसाहित्याच्या अभ्यासाचे विविध संप्रदाय
- लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची वाटचाल व महत्त्व
- लोकसाहित्याच्या अभ्यासकांचे संशोधन कार्य

१) दुर्गा भागवत, सरोजिनी बाबर, तारा भवाळकर

२) रा. चिं. ढेरे, प्रभाकर मांडे, शरद व्यवहारे

घटक क्रमांक तीन

- लोकदैवते स्वरूप व प्रकार
- लोकदैवते : श्रद्धा व परंपरा
- लोकनाट्य : स्वरूप व परंपरा
- लोकनाट्य : परंपरा व परिवर्तन
- लोकनाट्य : वैशिष्ट्ये व वेगळेपण (लळीत, भजन, भागवतमेळा, नाटक, कीर्तन, भारूळ, प्रवचन, पुरान, लावणी, दशावतार, बहुरूपी)

घटक क्रमांक चार

- झाडीपट्टीतील लोकशाहीरांचे योगदान - कन्हैया नन्हू, गरिबा, मधू बान्ते, बुधा भेलावे,
- परशराम परसोडीवाले, महादेव उरकुडे, अंबादास नागदेवे, कृष्णा हजारे, उत्तम शाहीर
- झाडीपट्टीतील लोककला - दंडार, गोंधळ, खडी गंमत, डहाका, आंबेडकरी जलसे, तुंबडी, तमाशा

Satekwar

संदर्भग्रंथ —

१. लोकरंगभूमी	— प्रभाकर मांडे
२. लोकरंजनाची पारंपरिक माध्यमे	— शरद व्यवहारे
३. मराठी लोककथा	— मधुकर वाकोडे
४. लोकप्रतिभा आणि लोकतत्त्वे	— मधुकर वाकोडे
५. लोकनाट्याची परंपरा	— वि. कृ. जोशी
६. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	— सरोजीनी बाबर
७. लोकनागर रंगभूमी	— तारा भवाळकर
८. मराठीचे लोकनाट्य : तमाशा, कला आणि साहित्य	— नामदेव व्हटकर
९. झाडीपट्टीची लोकरंगभूमी	— हरिश्चंद्र बोरकर
१०. झाडीपट्टीची दंडार	— हरिश्चंद्र बोरकर
११. लुप्तप्राय लोकाविष्कार	— हरिश्चंद्र बोरकर
१२. खडीगंमत : विदर्भाचे लोकलेणे	— हरिश्चंद्र बोरकर
१३. मराठी तमाशा	— नामदेव व्हटकर
१४. लोककला	— धोंडीराम वाडकर
१५. लोकनाट्य : उद्गम आणि विकास	— पुरुषोत्तम काळभूत
१६. धर्म आणि लोकसाहित्य	— दुर्गा भागवत
१७. शब्दयोगी डॉ. हरिश्चंद्र बोरकर समग्र साहित्य दर्शन	— नरेंद्र आरेकर
१८. लोकसाहित्य दीप	— शरयु तायवाडे, राजेन्द्र वाटाणे

Satekar

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Elective Paper - 5 ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका - ५

Paper Code: S2MAMLE05 - अर्वाचीन मराठी ललित गद्य

घटक क्रमांक एक

- अर्वाचीन मराठी ललित गद्य : संकल्पना, स्वरूप, उगम, विकास आणि वैशिष्ट्ये

घटक क्रमांक दोन - अभ्यासग्रंथ - ललित लेखसंग्रह

- खेळीमेळी - रा. ग. जाधव
- चित्तस्पर्शा - शि. गो. देशपांडे

घटक क्रमांक तीन - अभ्यासग्रंथ

- स्पर्शाची पालवी - गो. वि. करंदीकर
- परिक्रमा - गंगाधर पाणतावणे

घटक क्रमांक चार - अभ्यासग्रंथ

- पक्षी जाय दिगंतरा - मारूती चितमपल्ली
- वाऱ्याने हलते रान - ग्रेस

संदर्भग्रंथ -

१. आधुनिक मराठी गद्याचा पायाभूत अभ्यास	- संपा. वासुदेव मुलाटे व इतर
२. मराठी निबंध - लघुनिबंध : स्वरूप विवेचन	- वि. पां. देउळगावकर व चंद्रकांत देउळगावकर
३. प्रदक्षिणा : खंड - १ व २ संपादक	- अनिरुध्द कुलकर्णी
४. मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास	- आनंद यादव
५. अर्वाचीन मराठी गद्याची पूर्वपीठिका	- गं. बा. सरदार

Satekar

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

एम. ए. भाग — १ सत्र पहिले व दुसरे

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे (NEP) 2020

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

सत्र १ व २ चे आवश्यक पेपर व वैकल्पिक पेपर

Paper Code S1MAMLC01 To S2MAMLE06 करिता

एकूण गुण — १०० वेळ : ०३ तास (गुण विभागणी ८० + २०) श्रेयांक — ०४

लेखी परीक्षा ८० गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

प्रश्न ०१ — दीर्घोत्तरी प्रश्न — अभ्यासघटक — ०१ वर आधारित

गुण १६

किंवा

दीर्घोत्तरी प्रश्न — अभ्यासघटक — ०१ वर आधारित

प्रश्न ०२ — दीर्घोत्तरी प्रश्न — अभ्यासघटक — ०२ वर आधारित

गुण १६

किंवा

दीर्घोत्तरी प्रश्न — अभ्यासघटक — ०२ वर आधारित

प्रश्न ०३ — सविस्तर उत्तरे लिहा — अभ्यासघटक — ०३ वर आधारित तीन प्रश्न प्रत्येकी ०८ गुणांचे

कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

गुण १६

प्रश्न ०४ — सविस्तर उत्तरे लिहा — अभ्यासघटक — ०४ वर आधारित तीन प्रश्न प्रत्येकी ०८ गुणांचे

कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

गुण १६

प्रश्न ०५ — लघुत्तरी प्रश्न — घटक ०२ ते ०४ वर आधारित

गुण १६

टिपा लिहा (चार पैकी कोणत्याही दोन)

अंतर्गत मूल्यमापन

गुण २०

वर्गातील उपस्थिती — ०५

स्वाध्याय — १५

Satekwar

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - पहिले (NEP) 2020

Compulsory Paper - 5 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - ५

Paper Code: S1MAMLC04 - संशोधन पद्धती (Research Methodology)

अभ्यासपत्रिकेविषयी :

संशोधन करणे ही मानवाची उपजत प्रवृत्ती आहे. अभ्यासातून ती अधिक प्रगल्भ व प्रगत व्हावी यासाठी संशोधनाचे स्वरूप व संशोधनाच्या पद्धती विद्यार्थ्यांना कळाव्यात. त्याचप्रमाणे इतर ज्ञानशाखा व साहित्य यांचे सहसंबंध विद्यार्थ्यांना माहित व्हावेत हा या संशोधन पत्रिकेचा उद्देश आहे.

अभ्यासपत्रिकेचे उद्दिष्टे :

१. संशोधनाची संकल्पना, स्वरूप, प्रयोजन व संशोधनाच्या विविध पद्धती समजावून घेणे.
२. साहित्य संशोधनाच्या विविध अभ्यासक्षेत्रांचा परिचय घडविणे.
३. संशोधकाच्या अंगी आवश्यक असणाऱ्या गुणांचा परिचय घडविणे.
४. आंतरविद्याक्षेत्रीय संशोधनाचे स्वरूप आणि महत्त्व समजाविणे.
५. मराठी साहित्य संशोधकांची परंपरा समजावून घेणे आणि संशोधन करण्याच्या दृष्टी व क्षमता विकसित करणे.

Corse Outcome (अध्ययनाची निष्पत्ती)

१. संशोधनाच्या विविध पद्धती सांगता येतील.
२. संशोधनाचे स्वरूप कळेल.
३. प्रत्यक्ष संशोधन करतांना वरील अभ्यासाचा आधार घेऊ शकतील.
४. संशोधनाच्या विविध अभ्यासक्षेत्राची माहिती सांगता येईल.
५. संशोधन आराखता तयार करू शकतील आणि संशोधनास आवश्यक पुरावे गोळा करता येतील.
६. संशोधन दृष्टी विकसित होईल. शास्त्रसुद्ध संशोधन करण्याची वृत्ती निर्माण होईल. कोणतीही बाब चिकित्सक व वैज्ञानिक दृष्टीने पाहण्याची सवय निर्माण होईल.

घटक क्रमांक एक

- संशोधन : संकल्पना व स्वरूप
- संशोधनाचे हेतू व प्रयोजन
- संशोधनाची आवश्यकता
- उत्तम संशोधकाचे गुणविशेष
- संशोधनाची प्रक्रिया

घटक क्रमांक दोन

- संशोधनाचे प्रकार व व्याप्ती
- विज्ञान संशोधन, सामाजिक संशोधन, भाषिक संशोधन, साहित्य व कला संशोधन
- भाषा क्षेत्रातील संशोधनाचे स्वरूप
- वाङ्मय क्षेत्रातील संशोधनाचे स्वरूप

Satekwar

- वाङ्मय संशोधनाच्या विविध पद्धती
- वाङ्मय संशोधनाची साधने

घटक क्रमांक तीन

- वाङ्मय संशोधनाची अभ्यासक्षेत्रे :
- साहित्यकृतीनिष्ठ संशोधन
- साहित्यप्रकारनिष्ठ संशोधन
- लेखननिष्ठ संशोधन
- कालखंडनिष्ठ संशोधन
- भाषिक संशोधन
- लोकसाहित्यविषयक संशोधन
- तौलनिक साहित्याभ्यास

घटक क्रमांक चार

- संशोधन आराखड्याचे लेखन व प्रारूपाचर मांडणी :
- संशोधन समस्या व समस्येची मांडणी
- संशोधनाची उद्दिष्ट्ये
- संशोधनाचे गृहितक
- संशोधन सामग्री व साधने
- संशोधनाची अभ्यासपद्धती

संदर्भ ग्रंथ

१. संशोधनाची क्षितिजे : वि. भि. कोलते, गौरव ग्रंथ	— भा. ल. भोळे संपा. अमेय प्रकाशन, नागपूर. १९८५
२. साहित्य संशोधन : वाटा आणि वळणे	— डॉ. सुधाकर शेलार अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, २०२०.
३. मराठी साहित्य संशोधन : नव्या दिशा	— संपा. अविनाश आवलगावकर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, २००६.
४. मराठी संशोधनविद्या	— डॉ. उषा देशमुख, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे १९९४.
५. संशोधन पद्धती : प्रक्रिया आणि अंतरंग	— डॉ. दु. का. संत, अनाथ विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे, १९६६.
६. संशोधन : स्वरूप आणि पद्धती	— डॉ. सु. रा. चुनेकर, रंगनाथ पठारे, शि. प्र. संस्था, संगमनेर, १९८३.
७. मराठी आणि हिंदी दलित आत्मकथने : तौलनिक मूल्यमापन	— डॉ. प्रकाश जाधव, प्रिंटींग एरिया, बीड, २०२०.
८. संशोधन : सिद्धांत व पद्धती	— सदा कऱ्हाडे.
९. साहित्य, संशोधन व समीक्षा	— राजेंद्र सलालकर
१०. मराठी वाङ्मय इतिहास आणि भूगोल	— डॉ. विनायक गंधे, मराठी संशोधन मंडळ, मुंबई, प्रथम आवृत्ती
११. मराठी साहित्य संशोधन : स्वरूप आणि दिशा	— शं. रा. राणे, का. स. वाणी म. प्र. अ. संस्था, धुळे.
१२. साहित्य शोधणी	— डॉ. उषा देशमुख, निहार प्रकाशन, पुणे
१३. लोकसाहित्याचे स्वरूप	— डॉ. तारा भवाळकर
१४. लोकसाहित्य मीमांसा — भाग — १, २	— डॉ. विश्वनाथ शिंदे
१५. लोकसाहित्य शोध व समीक्षा	— रा. चिं. ढेरे
१६. मराठी साहित्य संशोधन	— म. पां. भावे, श्रीहरी भिडे, पद्माकर शिरवाडकर (संपा.) महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.
१७. संशोधनप्रदीप	— डॉ. वेदश्री थिंगळे

(Handwritten signature)

१८. मराठी प्रबंध सूची
१९. शोध निबंधाची लेखनपद्धती
२०. भाषा व साहित्य संशोधन : खंड १, २, ३
संपादक, महाराष्ट्र साहित्य परिषद पुणे. १९८९

- व. वि. कुलकर्णी, साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर
— स. गं. मालशे लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
— संपा. वसंत जोशी, म. ना. अदवंत, गं. ना. जोगळेकर व इतर

Satishwar

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३ पासून पुढे

एम. ए. भाग - १ सत्र - दुसरे (NEP) 2020

Compulsory Paper - 4 आवश्यक अभ्यासपत्रिका - ४

Paper Code: S2MAMLC04 – व्यावसायिक प्रशिक्षण/क्षेत्रीय प्रकल्प (On Job Training)

(4 Credit)

प्रशिक्षण कार्याचे स्वरूप : विद्यार्थ्यांना 4 Credit चे प्रशिक्षण कार्य पूर्ण करण्यासाठी एखाद्या मान्यताप्राप्त संस्थेत किमान ४ आठवडे (4 Week) व कमाल ६ आठवडे (6 Week) प्रत्यक्ष कार्यक्षेत्री जाऊन काम केल्याचे उपस्थिती व कार्य प्रमाणत्र आवश्यक राहिल.

प्रशिक्षण कार्यक्षेत्र : परिसरातील वा शहरातील/गावातील वा महाविद्यालयाशी संलग्न जिल्ह्यातील मान्यताप्राप्त वा शासकीय ग्रंथालये, वाचनालये, वृत्तपत्रांच्या कचेऱ्या, जिल्हास्तरावरील वृत्तपत्रांची केंद्रे, वाहिन्यांची कार्यालये, दूरदर्शन, आकाशवाणी केंद्रे, महाविद्यालयांची ग्रंथालये (स्वतःचे महाविद्यालय सोडून) यापैकी कुठल्याही कार्यकेंद्रावर जाऊन प्रशिक्षणकार्य पूर्ण करावे.

- सत्र संपण्यापूर्वीच हे प्रशिक्षणकार्य पूर्ण करणे अनिवार्य राहिल.

क्षेत्रप्रकल्प (Field Project) : आपल्या 'मरठी साहित्य' या विषयांतर्गत कुठलाही एक क्षेत्रप्रकल्प तयार करून तो लिखित व मुद्रित स्वरूपात (किमान ५० व कमाल १०० पृष्ठे) विभागात सादर करणे अनिवार्य राहिल. या प्रकल्पाच्या मूल्यांकनानंतर 4 Credit दिले जातील.

Sateelav

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

एम. ए. भाग - १ सत्र पहिले व दुसरे

शैक्षणिक सत्र : २०२३-२०२४ पासून पुढे (NEP) 2020

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

सत्र १ चे आवश्यक पेपर

Paper Code S1MAMLC04 करिता (Credit 4)

एकूण गुण - १०० वेळ : ३.०० तास (गुण विभागणी ८० + २०) श्रेयांक - ०४

लेखी परीक्षा ८० गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

प्रश्न ०१ - दीर्घोत्तरी प्रश्न - अभ्यासघटक - ०१ वर आधारित

गुण १६

किंवा

दीर्घोत्तरी प्रश्न - अभ्यासघटक - ०१ वर आधारित

प्रश्न ०२ - दीर्घोत्तरी प्रश्न - अभ्यासघटक - ०२ वर आधारित

गुण १६

किंवा

दीर्घोत्तरी प्रश्न - अभ्यासघटक - ०२ वर आधारित

प्रश्न ०३ - सविस्तर उत्तरे लिहा - अभ्यासघटक - ०३ वर आधारित तीन प्रश्न प्रत्येकी ०८ गुणांचे

कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

गुण १६

प्रश्न ०४ - सविस्तर उत्तरे लिहा - अभ्यासघटक - ०४ वर आधारित तीन प्रश्न प्रत्येकी ०८ गुणांचे

कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

गुण १६

प्रश्न ०५ - लघुत्तरी प्रश्न - घटक ०१ ते ०४ वर आधारित

गुण १६

टिपा लिहा (चार पैकी कोणत्याही दोन)

अंतर्गत मूल्यमापन

गुण २०

वर्गातील उपस्थिती - ०५

स्वाध्याय - १५